

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

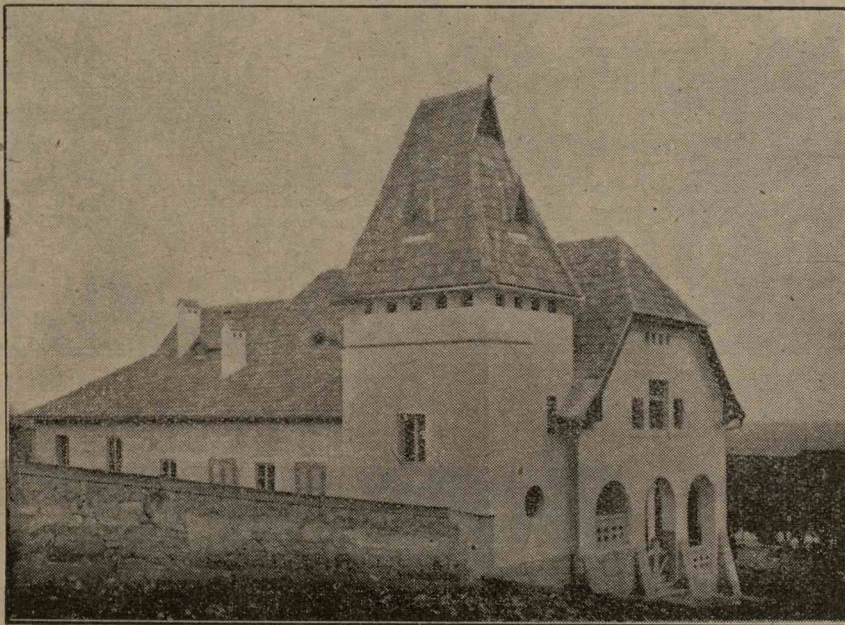
FŐSZERKESZTŐ:
 GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 CLUJ,
 Strada Baron L. Pop 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Építő korszak.

Ha utódaink az évtizedek és évszázak meségyéjéről visszatekintenek korunkra, meg fogják állapítani, hogy az uralomváltozás sok anyagi és szellemi vesztesége nem tudta életünket ellankasztani. Ez az erő a legnehe-

volt alkalmunk beszélni. Ez a derék magyar testvérünk azon buslakodott, hogy milyen szerencsétlenek ök belső embereikkel: ezek ugyanis nem viszik őket bele semmi építkezésbe, javításba. Körülöttük más falvak

A várfalvi unitárius Közművelődési Ház.

ebb viszonyok közt is megnyilatkozott s nemcsak a veszteségeket igyekezett pótolni, de új pilléreket is emelt nemzeti feladataink biztosítására. Ritka korszakban építettek nagy középületet, templomot, iskolát, köznevelődési házat, papi, tanítói lakot az erdélyi magyar falvakon, mint sorsváltozásunk legtöbb husz esztendejében.

Az építkezés szinte ragados vággyá lett a magyar népünk lelkében. Nemrégiben egy eldugott, kis magyar falu gazdaemberével

népe összefogva, lelkesen építi, ujtja, szépití középületeit, ök meg állnak tétlenül, ami voltaképpen azt jelenti, hogy visszafelé esusznak előrehaladás helyett.

Ebből a nyilatkozatból is kitünik, hogy a mi helyzetünkben azon válik el a falu sorsa, hogy a belső emberek milyen lélekkel tudják eltölteni hiveiket.

Tanulságos példát láttunk erre nézve közelebről.

Aranyosszék egyik falujában, *Várfalván*

csüggedten, erőtlően, céltalanul folydogált az élet ezelőtt tizenöt esztendővel. Hanyatlásban voltak az unitárius egyház külső keretei és a hivek belső, lelki életnyilvánulásai is.

Tizenöt esztendővel ezelőtt azonban új pap került az alélldozó eklézsiába Pataky András személyében. Az új pap először a lelkeket ébresztette föl, aztán az egyház külső kereteit, templomot, belsemberit lakokat szedte rendbe. Egy szép és nagy álma volt: a népes egyházköztség szellemi szükségleteinek szolgálatára Közművelődési Ház-at szeretett volna építeni.

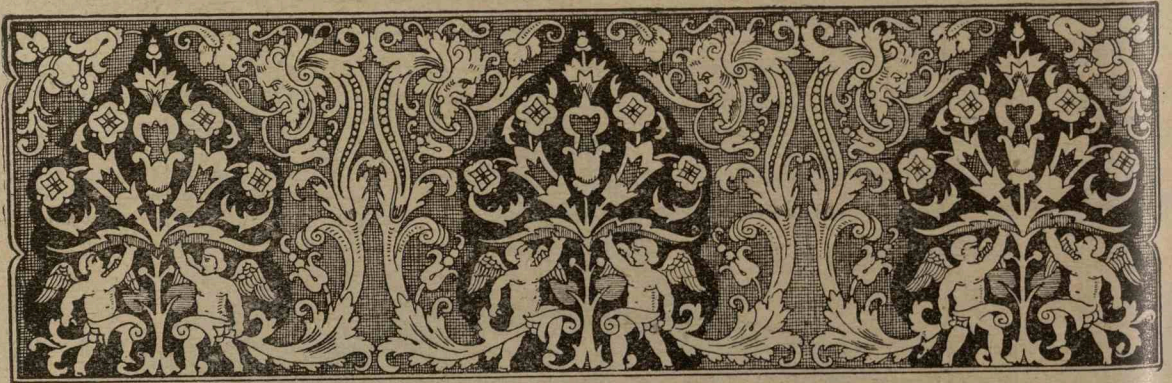
Nagy erőpróbának ígérkezett ez, a népnek teljes buzgóságára, erőfeszítésére volt szükség, hogy a tervet meg lehessen valósítani. De a pap már megszerezte a legfontosabb

tényezőt: hiveinek *bizalmát*. Már tudták a hivek, hogy papjuk jót akar és amit akar, azt törhetetlen elhatározással végre is hajtja.

Szívvél-lélekkel követték tehát hívó szavát: munkát, pénzt, terményt áldoztak a nagy cél megvalósítására. (Az asszonyok áldozata volt legfogatosabb: hetenként három tojást juttattak a Közművelődési Ház építkezési alapjára.)

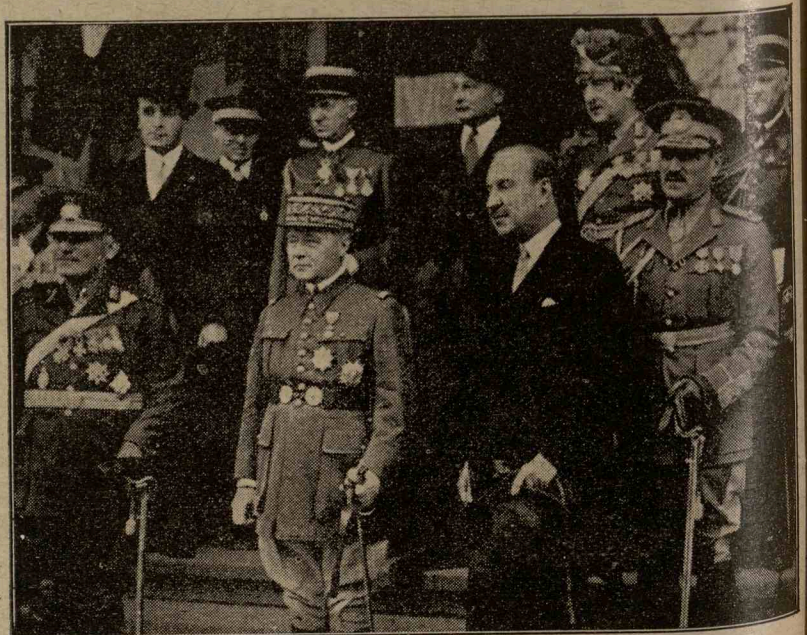
Évek türelmes munkájának eredményeként ma már teljes szépségében áll Várfalva unitárius Közművelődési Háza! Felavatására nagy közönség gyűlt össze, a Magyar Népképviselője is örömmel szerepelt az avató ünnep műsorán.

A kép, amelyet cikkünk keretében közlünk a Közművelődési Hásról, fogalmat nyújt az áldozó hivek és az építkező pap fáradozásának dicséretes eredményéről.

A francia vezérkari főnök romániai útja.

Gamelin tábornok, francia vezérkari főnök a most folyó hadgyakorlatok megtekintésére Romániába érkezett. A francia tábornok megnézi az ország nevezetességeit és hadiipari üzemeit. Képünk a tábornokot a bukaresti pályaudvaron mutatja be érkezése alkalmával. Gamelin Sichiitui román tábornok és a polgári ruhába öltözött francia követ között áll.

A magyar egység hitvallása.

Az erdélyi magyar ifjuság egy része, amely a közélet kérdései iránt is érdeklődik, hónapok óta készülődik közös nagy találkozóra, amelyen véleményét nemzeti helyzetünkről elmondhassa, vágyait, reményéseit a közvélemény elé tárhassa. Kétségtelen, hogy közéletünknek most munkában, harcban álló felelős tényezői némi aggodalommal tekintettek az ifjúság összejövetelére: nem fog-e az fiatalos hévből, tapasztalatlanságból vagy az ifjuságnak minden országban jelentkező érvényesülési vágyából a helyes utról lesiklani? Ez az aggodalom annál jogosabb volt, mert a találkozóra olyan ifjakat is toboroztak, akik eddig az Országos Magyar Párt keretein kívül, szélsőséges irányzatok szolgálatában álltak.

Az ifjuság találkozója lezajlott s nekünk, akik mindig a magyar egység szószólói voltunk, megnyugvással kell megállapítanunk, hogy az ifjuság hosszas viták és tárgyalások során a legfontosabb magyar érdekek nézőpontjából helyeselt, dicséretes határozatokat hozott.

A gyűlés egységes szellemét élénken jellemzi, hogy a megjelentek egyhangu megbotránkozással utasították vissza egy Kaesó Sándor nevű újságírónak az eddigi magyar küzdelmekre szórt méltatlan vádjait (amiket ez a megbotránkozás láttán vissza is vont), viszont magyar testvéri szeretettel fogadták Nagy István munkásnak becsületos színelőadását arra nézve, hogy ő osztályos feleivel, a munkás szervezetekkel nem hajlandó kapcsolatot megszakítani, viszont munkás társaival egyetemben kötelezve érzi magát a magyar nemzeti célokért való küzdelemre.

A jelzett két felszólalás a két végletet képviselte. A két véglet között ifjaink előadásaikban, felszólalásaikban nemcsak tiszteltreméltó felkészültségéről, józan, higgadt ítélőképességéről, de nemes, jó szándékukról tettek tanúságot.

Új igazságokat, persze, nemigen hirdettek. Az Országos Magyar Párt gyűlésein, szakértekezletein sokszoros megbeszélések tárgyai voltak azok a kérdések, amelyekkel ifjaink foglalkoztak. A határozatok sem sokban különbözhetnek a Magyar Párt állásfoga-

lalásaitól, hiszen ugyanazon tényezőknek, a kisebbségi sorközösségnek keserű tapasztalataiból fakadtak.

Mintha a sepsiszentgyörgyi nagy gyűlés visszhangját hallanók a hitvallás-szerű záróhatározat tételeiben:

— Az erdélyi magyar népkisebbségi élet irányítása csakis a keresztény erkölcsi és demokráta nemzeti követelmények szerint történhetik. A népkisebbségi élet minden tagjának és intézményének a nemzeti egység gondolata és célkövetelményei szerint kell cselekednie.

— A nemzetnevelés egyetemes magyar kisebbségi feladat. Ennek első tényezője a család s ezért szükséges ennek a szerepnek a magyar családokban való öntudatosítása. Az ifjuság követeli az állami iskolák magyar tagozatának tényleges felállítását, magyar tanerők alkalmazását, az iskolán kívüli népnevelés céltudatos irányítását.

Az irodalom és sajtó kérdésében legfőbb határozata az, hogy a marosvásárhelyi találkozó csak azokat a tudományos, művészeti és irodalmi alkotásokat vallja magáénak, amelyek a kisebbségi magyarság nemzeti és erkölcsi értékeit és érdekeit nem veszélyeztetik. Nemzeti érdekünk megparancsolja, hogy a magyar népkisebbség létérdekeit érintő döntő kérdésekben a magyarnyelvű sajtó teljesen azonos állásponton legyen és ne szolgáljon idegen érdekeket.

A marosvásárhelyi találkozó kijelenti, hogy az alkotmányt és a törvényt védi akkor, amikor a leghatározottabban tiltakozik a cenzura alkalmazása és fenntartása ellen.

— A gazdasági életlehetőségek biztosítása és a munka szabadsága, — mondja tovább a véghatározat — a legelemibb emberi joga minden népnek. Ezért az alkotmány és a törvények betűjére és szellemére hivatkozva, a megbántott lélek keserűségével egy megalázott és életlehetőségeitől megfosztani akart nép fájdalmának elemi erejével tiltakozik minden olyan hatalmi törekvés, intézkedés és beavatkozás ellen, amely a romániai magyarságot, akár a közhivatalokban, akár a magánvállalatoknál, vagy a munka bármely területén meg akarja fosztani a munka-

kához való szabad és szent jogától, ezáltal különbséget tesz állampolgár és állampolgár között, kenyértelenné és kitagadottá téve az ország lakosságának jelentékeny részét s mesterséges és céltalanul támasztott keserűséggel megakadályozza az országban élő népek békés összhangjának kialakulását.

— Mi — szólnak tovább az ifjak hitvallásukban — bajtársi jobbnakat nyújtottuk a magyar munkásságnak és az elfogadta. Valljuk, hogy életünkben a krisztusi elvek és tanítások alapján a szociális igazságnak érvényesülnie kell és vállaljuk a közösséget a munkássággal, a kizsákmányoló tőke elleni küzdelemben. Kimondjuk, hogy a magyar munkás és kisiparos egyenlő jogu és szüksé-

gességü alkotóeleme a magyar kisebbségnek és éppen ezért a munkástömegek és kisiparosok erkölesi és kulturális nevelésének és a nemzeti önvédelemben való szerepének betöltése érdekében vállalja a közvetítő szerepet a munkásság és a többi társadalmi rétegek között.

— Az ifjuság a szabadságot szerető nép nyíltságával fordul a román néphez és irányítóihoz, hogy a magyarság számára találja meg a módot, amely a lelki kibéküléshez, egymás megértéséhez vezet . . .

Mi mondjuk ismertetésünk befejezése-képpen: csakugyan nincs más út megmaradásunkra, mint a magyar egység, amelyet ifjaink is hittel vallanak.

Külföldi.

Roosevelt a békéért. A hatalmas északamerikai köztársaság elnöke Csikágóban megrázó erejű beszédet mondott az erőszak ellen és a béke mellett. Roosevelttel lehetetlennek mondta azt, hogy a világ lakosságának 10 százaléka a nemzetközi jogot és az emberiséget lábbal taposó eljárásával állandóan megbotránkoltassa és izgassa a béke mellett kitartó kilencven százalékot. Amerika elnöke úgy látja, hogy rémuralom és ököljog fenyegeti a világot s ezért elkerülhetetlen szerinte az adott szó szentségének helyreállítása és annak az igazságnak az elismerése, hogy a népeket sorsközösség és összetartozás fűzi össze. Ezért tényleges erőfeszítést lát szükségesnek a béke megmentésére.

A Roosevell beszédének igen nagy hatása volt világszerte s általában azt következtetik beőle, hogy Amerika ki akar lépni eddigi tartózkodásából és részt kíván venni a világ vitás kérdéseinek elintézésében.

A beszédre különben német és japáni részről már válasz is érkezett. Mind a két válasz elismeri a beszéd nagy jelentőségét, de utalnak arra, hogy Németország is, Japán is a ki nem elégitett országok sorába tartoznak s nem képesek elhelyezni népeségük feleslegét, sem pedig el látni magukat a szükséges nyersanyagokkal s német részről még külön kiemelik, hogy Roosevell nem emlékezett meg a bolsevizmusról, mint a világot fenyegető legnagyobb veszedelemről.

Újabb torpedótámadás. A Töldközi-tengeren, a spanyol partoktól mintegy 180 kilométer távolságra torpedótámadást intézett egy angol hadihajó ellen egy ismeretlen származású tengeralattjáró. A támadás sikertelen volt s az angol hajó több társával együtt ágyuzás alá vette a tengeralattjárót, de nem lehetett megállapítani, hogy eltalálták-e a tengeralattjárót.

Olasz s különösen német részről azt hangsúlyozzák, hogy bizonyára bolsevista támadási intézkedtek az angol hadihajó ellen, hogy ezzel zavart keltsenek és megzavarják a már javuló angol-

olasz viszonyt. Az angol jelentés arra szorítkozik, hogy az ismeretlen tengeralattjáró a legújabb szerkezetű hajókhöz tartozott.

Az önkéntesek hazaszállítása. Az angol és a francia kormány külön-külön jegyzéket intézett az olasz kormányhoz a spanyol nemzeti csapatokkal harcoló olasz önkéntesek visszahívására, hogy ezáltal a spanyol belháború tartama megrövidüljön s egyedül a spanyol csapatok erejétől függjön a háború eldöntése.

A jegyzék hangja nagyon barátságos s valószínű, hogy az olasz kormány is hasonló módon fog válaszolni. Az azonban már kevésbé valószínű, hogy az önkéntesek visszahívása valóban megtörténjen. A legújabb hírek szerint ugyanis Franco tábornok most döntő támadásra készül ennek erősítésére több olasz repülőgép érkezett, Spanyolországba és 600 német katona is partraszállott teljes fegyverzettel.

A harctéren most hó és köd akadályozza a hadműveleteket, de a nemzeti csapatok ennek ellenére tettek kisebb arányú előhaladást.

intézőbizottsági ülést tartott. A nagy érdeklődés mellett lefolyt gyűlésen br. *Szentkereszthy Béla*, magyar képviselő rövid beszámolót mondott a bel- és külpolitikai helyzetről. Ezután ismertette az iskolai sérelmeket. Felhívta a helyi tagozatok figyelmét arra, hogy az iskolapanaszokat azonnal juttassák el hozzá, hogy azoknak orvoslása érdekében eljárhasson. Az intézőbizottság elismerését és köszönetét fejezte ki Háromszék megye magyar népének, hogy fáradságot nem ismerve, a legsürgősebb mezej munkák idején olyan szép számban jelent meg a nagygyűlésen.

Hazajött a külügyminiszter. Antonescu külügyminiszter Genfből visszaérkezett Bukarestbe. A külügyminiszter minisztertanácson fog beszámolni Genfben végzett munkájáról.

Március 15-ig fizetik a képviselők és szenátorok napidijait. A hivatalos lapban rendelet jelent meg, amely hitelt nyitott a képviselők és szenátorok november 1-től jövő év március 15-ig terjedő napidijainak fedezésére. A rendeletről arra következtetnek, hogy a kormány a törvényhozást jövő év március 15-ig meg akarja hosszabbítani.

A román munkások elítélik Pop Valér körlevelét. Kolozsvár város munkássága gyűlést tartott Pop Valér ismeretes körlevele ügyében. A gyűlésen a román munkások kijelentették, hogy a Pop Valér-féle körlevél a román munkásokra nézve szégyen. Elhatározták, hogy a román

munkások nem fogadnak el olyan állást, amely kisebbségi munkás elbocsájtása folytán üresedett meg. A román munkásság gerinces állásfoglalása mindennél jobban bizonyítja, hogy Pop Valér körlevele mennyire méltánytalan dolog volt.

Nagyban folynak az előkészületek a gyulafehérvári ünnepségre. Horia, Crisan és Closca, román szabadsághősök emlékművét október közepén leplezik le Gyulafehérváron. Az ünnepségen részt vesznek Ófelsége és a kormány tagjai teljes számban. Az ünnepségnek messzemenő politikai jelentősége lesz, mert az ünnepségen meg fognak jelenni az összes pártvezérek. Hír szerint Maniu is megjelenik Gyulafehérváron és nagyjelentőségű politikai tárgyalásokat fog folytatni.

Titulescu védekezik a rágal-mazók ellen. Az Adeverul című bukaresti ujságban cikk jelent meg, amely Titulescunak barátai körében tett védekező kijelentéseit ismerteti. Titulescu kijelentette, hogy külföldön nem dolgozik a kormány ellen. Husz esztendeje védelmezi Romániát és mindig őszintén, becsületesen teljesítette kötelességét. Titulescu nyilatkozatát azzal fejezte be, hogy a béke politikáját akarja szolgálni.

Amerika reklámkirálynője Budapestben. Rendkívül érdekes képpel illusztrált cikket közöl erről a *Déli* újsága, amely nagy terjedelemben és gazdag tartalommal jelent meg.

Hírek.

Ófelsége Erdélyben. Károly király Ófelsége több napot töltött a Szászrégen-vidéki hegyekben udvari vadászaton.

Január elsejéig kivonják az ötlejeseket a forgalomból. A rézből készült ötlejeseket január elsejéig kivonják a forgalomból és az ötlejesek értékének erejéig ötvenlejes pénzt fognak venni. Az új ötvenlejesek egyébként már forgalomba kerültek. Mindenben hasonlítanak az új százlejesekhez, csak hogy kisebbek.

Tordán járt a szövetkezeti miniszter. Negura, szövetkezeti miniszter Tordán járt és meglátogatta a Torda-vidéki szövetkezeteket. A szövetkezeti miniszter a prefektussal és a polgármesterrel tárgyalásokat folytatott arra vonatkozólag, hogy milyen módon lehetne megszervezni a mezőgazdasági termékek értékesítését.

Október 6-ika. Az aradi 13 vértanú gyásznapiját Magyarországon az idén is kegyeletes gyászünnepek keretében ünnepelték meg.

A pápa nagy békemozgalmat kezdeményez. A Szentatya sokat foglalkozik a világ nemzetjeinek ellentéteivel. Hír szerint a világ népeihez békeszózatot fog intézni.

Mennyi tiszteletdíj jár a jegyzőnek a magánosoknak végzett munkáért? A belügyminiszter rendelete szerint a jegyzőknek a magánosok számára végzett munkákért a következő díjak járnak: egyoldalas kérvényért 10 lej. Kétoldalas kérvényért 15 lej. Egyvites kérvény elkészítéséért 25 lej. A belügyminiszteri rendelet szerint azok a jegyzők, akik 1936. április 2-án hivatalban voltak, saját falujuk lakor-

Kérjen mutatványszámot gyermeke számára az

Új Cimborá

cimű képes gyermeklapból. Megjelenik havonta háromszor. Előfizetési díj egész évre 200, félévre 100, negyedévre 50 lej. Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj, Str. Baron L. Pop 5.

sainak 10 ezer lej összegig telekkönyvi iratokat készíthetnek. A telekkönyvi bejegyzési kéresekért a következő összeg jár a jegyzőknek: ötszáz lejig 10 lej, ezer lejig 20, ötezer lejig 30, és 10 ezer lejig 50 lej.

Fegyelmi eljárás nélkül nem lehet elbocsájtani a nyelvvizsgán elbukott tisztviselőket. A semmitőszék nagyjelentőségű döntést hozott a nyelvvizsgán elbukott tisztviselők ügyében. — Adott esetből kifolyólag kimondta, hogy nyelvvizsgán elbukott tisztviselőt csak a fegyelmi eljárás levezetése után lehet állásától megfosztani.

Rövidesen megkezdik az aranybányászatot a gyergyói hegyekben. A gyergyói hegyek aranytartalmu ércének felkutatására társaság alakult. A társaság megkapta az engedélyt, hogy Tatárka, Somlyó, Csumány és Ostoros vidékén megkezdje az aranyérc bányászatát. A részvénytársaság 25 millió lej tőkét kell, hogy befektessen az arany kitermelésére. Amennyiben ezt az összeget a részvénytársaság nem fekteti be, elveszíti a bányászathoz való jogát. A bányászat megkezdése elé a gyergyói nép nagy reményekkel tekint.

Felmentették Brandner Sándor plebánost az államellenes izgatás vádjától. Brandner Sándor 1934-ben Radnóton templomi ünnepélyen jelent meg. Brandner maga is tevékenyen részt vett, mint rendező, az ünnepségen és prédikációt is tartott. Az ünnepségen jelenlevő román orvos olyan értelmű feljelentést tett, hogy a plebános beszédében államellenes kijelentéseket tett. Azzal is vádolták, hogy az egyházi zászlókat magyar nemzetiszínű virággal díszítette fel. Brandner ügyét többször tárgyalták az erzsébetvárosi és

marosvásárhelyi bíróságokon. A marosvásárhelyi ítélőtábla végérvényesen felmentette a plebánost a vád és következményei alól.

Megölték a községi bírót. Targu-Jiul mellett Grosera községben hat földműves fejszékkel agyonverte a községi bírót. A gyilkosokat letartóztatták.

Tűzvész Hodoson. A esikmegeyi Hodos községben meggyuladt a fűrészgár kazánháza. A tüzet a munkásság eloltotta. Szerencse, hogy nem volt szél és így a tűz nem terjedt át a könnyen gyuló faanyagra. A tüzet a gár kéményéből kipattanó szikra okozta.

Bánffyhungad közelében lezuhant két katonai repülőgép. Bánffyhungad határában egy katonai repülőgép le akart szállani. Közben távirópóznába ütközött és felborult. A gépben ülők tisztnek és altisztnek nem történt komolyabb baja. A másik gép Bánffyhungad közelében, Kissebesen zuhant le. A tiszt ejtőernyővel kiugrott és megmenekült. A repülőgép teljesen összetört.

A lengyelek tudományos kutatást fognak végezni Grönlandban. Lengyelországból 7 tudós utazott a Sarkvidéken fekvő Grönland szigetére tudományos megfigyelések végzésére. A lengyel kutatók munkája elé tudományos körökben nagy várakozással tekintenek.

Fejedelmi vendégek tekintettek meg a párisi világkiállításán levő magyar csarnokot. Közzöltük lapunkban, hogy a párisi világkiállítás magyar csarnokát meglátogatta a holland királynő. Közlebről megint fejedelmi látogatók, a volt angol király és felesége, továbbá Ottó királyfi látogatták meg a magyar csarnokot.

Most jelent meg!

D. Veress Endre

Báthory István király

c. munkája, melyben az Erdélyből elszármazott kiváló történetíró Lengyelország magyar származású legjelesebb királyának életét, nagy tetteit írja meg színes, regényes korrajzban.

A rendkívül díszes kiállítású, nagy terjedelmű könyv ára *jűve csak 200 lej, aranyozott egész vászon diszkötésben 250 lej.*

A pénz előzetes beküldése ellenében azonnal szállítja a *Minerva Műintézet* Cluj, Str. Baron L. Pop 5. *Könyvkereskedőknek* a fűzött példány árából 20% engedmény.

Halálos szerencsétlenség erdőlés közben. Nagybánya mellett Fernezej község erdejében halálos szerencsétlenség történt. Földöntés közben egy hatalmas tölgyfa Puskás Vasile földművesre zuhant. A lezuható fa az erdőmunkást agyonütötte.

Szétromosolta a gép a gépész karját. A gelencei Máté-féle fűrészgárban Áda József gépész munkaköpenyét elkapta a villanygép kereke. A gép a gépész alsó karját szétromosolta.

Járványok Szatmármegyében. Ombod községben a tifuszjárvány nagyon súlyos méreteket öltött. A körorvos megtiltotta a lakosságnak, hogy a városba élelmiszert szállítsanak. Szatmáron és Szatmár vidékén vörhenyjárvány van. A hatóságok védőoltásokkal küzdenek a járványok ellen.

Véres összeütközés történt a bolgár-román határon. A román csendőrzáratot egy éjszaka bolgár komitácik támadták meg. A csendőrség tüzharc után egy erdőbe szorította a támadókat.

Tengerbe zuhant egy repülőgép. Egy angol repülőgép a tengerbe zuhant. Három utas meghalt, négy súlyosan megsebesült.

Október 25-én lejár a régi százejesek beváltására kitűzött határidő. A régi ezüst százejesek beváltására kitűzött határidő október 25-én lejár. Október hó 25-ig a régi százejeseket adóban lehet adni, vagy pedig a nemzeti bank fiókjainál kell beváltani.

Halálos kompszerencsétlenség történt a Tiszán. A magyarországi Tiszakeszi község közelében sulyos kimenetelű kompszerencsétlenség történt. A kompon meghokrosodott egy ló és felborította a kompot. Két ember a Tiszába fulladt. A komp többi utasait sikerült kimenteni.

El kellett szállítani az Ausztriában rekedt fecskéket. A hosszú ideig tartó meleg ős után Ausztriában hirtelen hidegre fordult az időjárás és a fecskék ott rekedtek. A didergő és legyengült madarakat összeszedték, táplálták s autókön és vonaton Olaszországba szállították.

Hajból készült képek. Kiss József borbélymester a kolozsvári Székely-Társaság helyiségében hajból készült képeket állított ki. A különböző színű hajból ügyesen összeállított képeknek sok nézője és dicsérője akadt.

Kolozsváron meggyilkoltak egy pásztor. Bartha József kolozsvári pásztorát revolverlövessel megölték. A gyilkos tettenért tolvaj volt.

Lőrincz József plebánost egy prédikációja miatt az ügyészségre idézték. Dr. Lőrincz József, gyergyóditrói plebánost egy feljelentés alapján az ügyészségre idézték. A feljelentés szerint a plebánosnak a prédikációjában lett volna valami kifogásolni való. Minden valószínűség szerint a plebános ellen nem fognak vádat emelni, mert a feljelentések nincs alapja.

Vérszegény, sápadt, élvágytalan, legyengült és gyakori fejfájásban szenvedőknek teljes gyógyulást nyújt a

Dr. Földes-féle

FERROL Vastáplikör.

A leghatásosabb és legeredményesebb hizlaló, erősítő vér és izomgyarapító szer. — Minden gyógyszerárban és drogueriában **100**— Lei egy üveg.

Megszüntek a hétvégi kedvezményes jegyek. A szombat vasárnapi hétvégi kedvezményes vasuti jegyek megszüntek. A vezérigazgatóság rendelete a kedvezményes menettérti jegyek kiadását bizonytalan időre felfüggesztette.

A tisztek téli egyenruhában kell, hogy járjanak. A hadügyminiszter rendeletet adott ki, amely szerint a tiszteknek ezután téli egyenruhában kell járniuk. A fehér tányérsapkás nyári öltözékeket újabb parancskiadásig nem szabad viselni.

Nagy tüz volt egy bánáti községben. A bánáti Vojtek községben Reis Ferenc telepén tüz ütött ki. A lángok elborították a gabonaraktárokat is. A kár kétmillió lej.

Sulyos szerencsétlenséget okozott a vigyázatlanság. A temesmegyei Nagykomlós községben Bugariu István s Patateanu Pantilimon kerékpáron együtt mentek haza vadászatról. Utközben a Bugariu kerékpárjához szijazott fegyver leoldódott, a fegyver agya a kerékhez ütődött és elsült. A golyó Patateanu fején halálos sebet ejtett.

Gyermekjátékból emberhalál. Az aradmegyei Almágy községben a gyermekek sárkányeresztéssel játszadoztak. Egyik gyermek sárkánya fennakadt a villanyvezetéken. Dalca János váltóór le akarta venni a sárkányt a villanyvezetékéről. Amint azonban hozzáért a sárkányhoz, holtan esett össze. A gyermekek ugyanis a sárkány elkészítésénél sodronyt használtak és a sodrony a halálos áramot a váltóór testébe vezette.

**Ha sikert akar elérni,
hirdessen a
„MAGYAR NÉP”-ben!**

Modern református egyházi művek:

VÁSÁRHELYI:	Református élet	50 Lei
"	Hiltem, azért szóloftam	700 "
"	Vasárnapról vasárnapra	220 "
"	Egymás között	40 "
Nagy Zoltán:	Hegyi beszéd (elmélkedések és vallomások)	60 "
Mezey M. hály:	Krisztusért követségben	80 "

Gyermekszindarabok:

Nagy Zoltán:	Napsugarca (énekes tündérvjáték 3 felv.)	40 "
László Marcella:	Óreg tanító háza 1 felv.	20 "
Szekely Miklós:	Vizsga előtt (1 felv.)	20 "

Vidékre portó 15 lej.

Rendeléseket azonnal szállít a

„MINERVA” Könyvkereshedés
CLUJ-KOLOZSVÁR, Strada Regina Maria No. 1.

MEZŐGAZDASÁG:

ROVATSZERKESZTŐ: DR. SZASZ FERENC

A nemzetközi tejgazdasági nagygyű és tanulságai.

A Berlinben lefolyt nemzetközi tejgazdasági nagygyűlés tanácskozásainak eredményét három dblogban lehet összefoglalni:

1. Többet, 2. jobbat termelni és 3. biztosítani a tejtermékek számára a megfelelő piacot.

A többtermelés tulajdonképpen már a fajta megválasztásával kezdődik s folytatódik a tehén tejelőképességének fejlesztésével helyes takarmányozás útján. A viták alkalmával bebizonyosodott, hogy a nagy táptértékű takarmányoknak a tejgazdaságban felfovert jelentőségük van. Különösen nagy szerep jut a zsir és fehérjedus takarmányoknak.

A helyes tejtermelés legelső szabálya a tisztaság. Tisztaság nélkül nem lehet jó minőségű tejet termelni. A tiszta tej biztosítja a jó minőségű tejtermékek gyártását. Az istállóban tehát gondos tisztaságnak kell uralnodnia. Szellőztetése legyen kifogástalan és lehetőleg por és légmentes. Fejés alkalmával nem szabad takarmányozni, mert ezáltal az istálló levegője porral telik meg. Fejés alkalmával a tehenek farkát le kell kötni és arra kell törekedni, hogy a kifejt tejet minél rövidebb ideig álljon az istállóban. A kifejt tejet tehát az istállóban történt szűrés után azonnal más helyiségbe kell vinni, hogy a tej ne vegye fel az istálló szagát. A tejet azonnal fejés után le kell hűteni, mert csak a lehűtött tej szolgáltat jóminőségű nyers tejet és csak a lehűtött tej alkalmas tejtermékek készítésére.

A tisztaság és tejkezelés szabályainak gondos betartása útján nyert tej valószínűleg jó orvosság. Nemcsak könnyen emészthető tápanyagtartalma, hanem a benne levő vitaminok is amellet szólnak, hogy a tej a legértékesebb tápszerek közé tartozik. Jogosan állapította meg a gyűlés egyik szónoka, hogy minél több tejet fogyaszt valaki, annál kevesebb orvosságra van szüksége. Ez a tétel

azonban csak a kifogástalan minőségű és kifogástalanul nyert és kezelt teje vonatkozik. A beteg tehenek teje veszedelmessé válhatik az emberre nézve. A tej minőségének kérdéséhez tartozik a tehenek egészségi állapota. A törekvés most általában az, hogy a gyümökoros és egyéb emberre nézve is veszedelmessé válható betegségben szenvedő teheneket nem szabad tartani. Az ilyen tehenek teje ugyanis csak felfőzés után élvezhető veszélytelenül. Már pedig a felfőzés a tej értékét nagyon rontja. Elpusztulnak a vitaminok és a fehérjék nehezen emészthetővé válnak. Az egészséges tehenektől származó tejet legfeljebb 70 fokra szabad felmelegíteni néhány percre s ezután hirtelen lehűtve jól záró palackokba kell eldugaszolni. A kifogástalan minőségű tej használatánál a következő szabályt tartsuk be:

„Hideg, sötét helyen kell tartani! Felfűtés után azonnal el kell használni! Csak melegíteni szabad és nem forralni! Az ürveget kihűlés után azonnal ki kell forrázni!”

A tejgazdasági nagygyűlés harmadik legfontosabb tárgya volt az értékesítés kérdése. A tej és a tejtermékek egyrésze ugyanis az ételneműek könnyen romló csoportjába tartoznak és így az értékesítésük sok tekintetben nehézségbe ütközik. Az értékesítésnél különösen a gyors szállításnak jut nagy szerepe, amely a mai fejlett közlekedési eszközök mellett semmi nehézséget sem okoz. Az elmondottakból megállapíthatjuk, hogy a Berlinben tartott nemzetközi tejgazdasági értekezlet munkája rendkívül nagyfontosságú volt. A vázlatos ismertetés csak megközelítő képet nyújt arról a sok értékes tárgyról, amelyeket 53 nemzet kiküldöttjei vitattak meg. Az itt közölt vázlatos beszámoló is mutatja, hogy a tej és a tejtermékek ügye az emberiség egyik legfontosabb kérdésévé vált.

Olvassátok a „Keleti Ujság“-ot!

Porzolózni csak valódi Porzoló-lal lehet.

aki viszont szárazpácoláshoz más elemzésű készítményt használ, az ne állítsa és ne is higgye, hogy porzolózott. Kérjen minden gazda kereskedőjétől vagy gazdakörétől valódi Porzólót, melynek minden egyes dobozán az engedélyezési szám és a 100 kg. vetőmagra számított 20 dekás keverési arányt jelző külön felragasztott szelvény látható, míg magának a valódi Porzólnak a színe téglavörös.

Az elmúlt hónap folyamán maga a Földművelésügyi Minisztérium vizsgálta meg legfőbb szerve útján a forgalomban lévő szárazpácolat és a vizsgálat az a meglepő eredménnyel járt, hogy nem minden szárazpácolt engedélyeztek a gazdák részére abban a keverési arányban, melyet az illető gyár eddig hirdetett. A valódi Porzóló, mely eddig 1 mázsa vetőmagra számítva, 20 dekás arányban volt használandó, a legfőbb vizsgálat alapján a jövőben is ebben az arányban használandó, mert a vizsgálat kimutatta, hogy a Porzóló mindazon anyagokat tartalmazza, melyek az üszög elleni teljes védelem és a bőségesebb termés elérése érdekében szükségesek.

Igy részesült tehát a gazda 17 éve hűséges és hasznos barátja a PORZÓLÓL abban a megtiszteltetésben, hogy maga a minisztérium és annak legfőbb vegyvizsgálati szerve állapította meg egy mázsa vetőmagra a 20 dekás arányt, amikor számos más hasonló céllal forgalombahozott készítményre azt állapították meg, hogy azok használata egy mázsa vetőmagra csak harminc deka arányban engedhető meg.

Az eddig még kételkedőknek szolgáljon ez a vegyvizsgálat okulásul arra, hogy a jövőben vetőmagjukat porzolózzák, de erre a célra azután tényleg valódi Porzólót is használjanak. Akkor nem lesz üszkös búzájuk, de lesz holdanként majdnem egy mázsa terméstöbbletjük, holott 10-15 kg-mal kevesebb vetőmagot kellett elvetniük, mint kékköves csáva esetén, mely a sérült magvak csiraképeségét előli és melynek elvégzése hosszadalmas, tehát nem is gazdaságos.

**A "MAGYAR NÉP"-et
térjeszteni magyar kötelesség!**

Megkezdődtek az őszi vetések.
Az esősre fordult időjárás következtében a gazdák megkezdették az őszi buza és rozs vetését. Az időjárás nagyon kedvez az őszi vetéseknek, mert nincs hideg és a földet az áldásos esők jól megáztatták.

Hasznos tudnivalók a gyümölcsfák őszi ültetésére.

A gyümölcsfák őszi ültetése, ha okosan végezzük, sokkal sikeresebb, mint a tavaszi ültetés, mivel a tavasz sokszor száraz, mint az idén is volt.

Miután a fa már el van ültetve, a földet jól meg kell taposni a töve körül. Azután a földet jól felhantoljuk és végül a gyökér

megvédése céljából a fák tövére egy arasznyi buza polyvát vagy szalmás trágyát teszünk.

A visszavágást hagyjuk tavaszra. Tavasszal a trágyát eltávolítjuk a fák tövéből és tányérral készítünk.

Az így ültetett gyümölcsfák tavasszal úgy kihajtanak, mint ha nem is lettek volna átültetve. Ültessünk sok besztercei szilvafát, mert gyümölcse jó nyersen, iznek, aszalványnak, pálinkának.

Végül akinek van fiatal gyümölcsfa ültetvénye, ősz folyamán meszelje be törzsüket az alábbi szerrel. A vágóhídról szerezzen felhantoljuk és végül a gyökér be kevés marhavért és keverje

KÉKKŐ-csáva gazda kára, PORZÓL-pác a haszon ára!

Vásároljatok **PORZÓL**-t, melyet a Minisztérium engedélyezett és melynek hivatalos használati előírása 200 gr. egy mázsa vetőmagra.

Ha **PORZÓL**-t kértek, vigyázzatok, hogy ne más kapjatok.

Szövetkezetekben, magkereskedésekben üzletekben követeljétek az eredeti vörösszinű **PORZÓL**-t.

mész közé. Az így kezelt gyümölcsfákat még tavasz felé sem bántják a nyulak. Sokkal hamarabb megy, mint a bekötözés.

(Mátyás.)

Nem szabad üszkös buzát vetni! Az új mezőgazdasági törvény szigorúan tiltja az üszkös buza elvetését. A mezőgazdasági kamarák felhívást intéztek a gazdákhoz, hogy a törvény rendelkezéseit büntetés terhe alatt tartásuk be.

A jövőben csak szakképzett vincellért lehet alkalmazni. A földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a jövőben a vincellért tartó szőlősgazdák szakképzett vincelléreket kell hogy alkalmazzanak. A szakképzettséget a vincellér-iskola bizonyítványával, vagy a mezőgazdasági kamara által kiállított bizonyítvánnyal kell igazolni.

Olesó kukorica az inségéseknek

A kormány gazdasági bizottsága az inséges területek lakosságának olesó kukoricát fog juttatni. A kukorica elosztását a szövetségi minisztérium útján fogják végezni.

Piac

A külkereskedelmi intézet megállapította a gyümölcsárakat.

A külkereskedelmi intézetben bizottság ült össze, amely a gyümölcs-árakat a piacon fennálló viszonyok tanulmányozása alapján a következőképpen állapította meg. Első osztályú csemege alma 8 lej, asztali alma 6, hullott alma 3—4 lej kilónként. Csemege szőlő 7 lej, gyengébb minőségű étkezési szőlő 5 lej kilónként. Dió 14—16 lej kilónként. Aszalt szilva kilónként 15 lej. Az árak termelőnél értendők.

Olesulni fognak a petróleumtermékek.

A petróleumtermékek, mint a világító petróleum, benzin, motorolaj és nyersolaj árát a kőolaj vállalatok leszállították. Az árleszállítás különböző termékenként 10—20 százalék.

Gyengén sikerült az udvarhelyi őszi vásár.

Az udvarhelyi őszi vásár nagyon gyengén sikerült. Kevés állatot hajtottak fel, az árak magasak voltak és nem volt kereslet. A magas árak és a gyenge kereslet miatt alig néhány állatot adtak el. A rosszul sikerült állatvásár hatása megérzett a kirakóvásár forgalmán is.

Oroszországban nagy buzatermés volt.

Oroszország az utóbbi években nem szerepelt a gabonapiacon, mert gyenge termései voltak. Az idén Oroszországban nagyon jó buzatermés volt és ezért megint számottevő tényező lett a nemzetközi gabonapiacon. Hollandiában az oroszok buzaértékesítési központot létesítettek, hogy az oroszországi buzának megfelelő piacot tudjanak biztosítani.

Olesul a bőr.

A belföldi bőrgyárak utóbbi időben külföldről nagyon sok bőrt vásároltak. Tekintettel arra, hogy külföldön a bőr megolesult és, hogy a belföldi kereslet csökkent, a nyersbőr árak megolesultak. A nyersbőr árak olcsulása egyelőre nem eredményezett olcsulást a kikészített bőrök árában.

Drágulni fog a buza.

Franciaország, Hollandia és Csehszlovákia nagyobb mennyiségű buzát akarnak vásárolni Romániában. A nagy kereslet hatása máris jelentkezik a buzapiacon. A bukaresti terménytőzsdén a jómínőségű buzáért mázsánként 550 lej fizetnek. Ilyen magas árat a buza az utolsó négy évben nem ért el.

Románia letiltotta a Törökországba irányuló kivitelt.

Törökország Romániából nagyon sok mezőgazdasági, kereskedelmi és iparcikket vásárolt. Tekintettel azonban arra, hogy a két ország között fizetési bonyodalmak keletkeztek, a román kormány letiltotta a Törökország felé irányuló kivitelt.

Terményárak Kolozsváron.

Buza 510, rozs 480, árpa 380, zab 410, kukorica 370, fehér pászuly 660 lej mázsánként.

Lóheremag 22 lej kilónként.

Piaci árak Nagyváradon.

Buza 460, rozs 470, új kukorica 220—240, csöves kukorica 140, zab 340—350, árpa 360—390 lej mázsánként.

Lóheremag 23, lucernamag 23 lej kilónként.

Rétiszéna 110—120 lej mázsánként.

Piaci árak a Bátorban.

Buza 450—460, új kukorica 320, zab 380, bükköny 260, pászuly 450, tökmag 750—800 lej mázsánként.

Alma 10—12, körte 11—12 lej kilónként.

UJ KÉRJÉK
ÁRJEJYZÉKÜNKET
ŐSZI SZÁLLITÁS

megkezdődött

Ambrosi, Fischer és Teai. Aiud jud. Alba.

Művelődési mozgalmak.

VÁSÁRHELYI JÁNOS REF. PÜSPÖK LÁTOGATÁSA A REGÁTÁBAN. Nagy ünnepe volt az elmúlt hetekben a Regátban élő magyar reformátusoknak. Vásárhelyi János püspök, Laár Ferenc egyh. kerületi tanácsos, magyarpárti képviselő és Tőkés Ernő óromániai esperes kíséretében sorra látogatta azokat a központokat, hol missziós lelkeszeink, nélkülözés és ezer más nehézséggel küzdve, a szétszórtságban élő hiveiket összegyűjtötték és drága anyanyelvünkön hirdetik köztük az Igét.

A látogatás során fölkeresték Bukarest, Ploest, Brailă, Constanta, Galac, Târgoviște, Câmpina, Bușteni egyházközségeket. Utjukon a hívek rajongó szeretet kísérte s több testvérfelekezeti és testület kiküldöttje üdvözölte.

Mindenütt prédikációkat és megbeszéléseket tartottak, de talán az egyik legtanulságosabb, legszivbarmarkolóbb az volt, mikor Moreniben a petroleum mezők központján a következő aranyzavakat mondotta Vásárhelyi püspök: Képzeltetek két iskolás gyermeket. Az egyiknek az anyja gazdag, szép, fiatal. A másiké gondoktól megtört, ráncos arcú, szegény székely asszony. — Mindkét anya meglátogatja gyermekét. A gazdag autóval jön, sok drága ajándékot hoz. A szegény asszony gyalog, porosan, egy pár almával és dióval. És mégis, ha a gazdag gyermek azt mondaná: Ne szeresd a te megvéhnéd szegény anyádat, hanem szeresd az én cifra, szép anyámat, — vajjon — otthagyná-e a megtört asszonyt s a gazdaghoz szaladna-e? Nem, nem — ha az a gyermek becsületes, igazságos azt mondja: *Ne bántsátok édesanyámat, mert miattam lett az arca ráncossá, haja fe-*

bérré. Minél elhagyatottabb, minél szegényebb, annál inkább szeretem, mert ez az én édesanyám! Ez a szegény édesanya a mi Anyaszentegyházunk. Ne hagyjátok el őt! Aki a maga egyházát szereti, megbecsüli a másét is. Ha minden egyház a Krisztus törvényére tanítja gyermekét, megértik egymást s boldog élet fog kivirágozni közöttük! Ha kértelek arra, hogy tartsátok meg a hitet, arra kérlek tovább — mondotta Vásárhelyi — ügyeljete egymásra, tördjete egymással s ha valaki bajban van közzötetek, segítsetek rajta.

Ki törődjön velünk, ki szeressen minket, ha mi nem szeretjük és mi nem segítjük egymást, hiszen a világon a legáróbbak mi vagyunk! Petroleum mezők munkásai, ki gépek között éltek, ne felejtkeztek meg arról, hogy *az ember nem gép, hanem lélek.* A lélek pedig élet. Gyűljete azért ide, küldjete el gyermekeiteket, hogy egymás hite által épüljete. Az Isten, amit ígért megadta, de vigyázzatok, mert az a nap közeleg, melyen felelősségre von, tünnet, vagy jutalmaz aszerint, hogy jót vagy rosszat cselekedtetek.

Adtál-e tisztességes és becsületes nevet gyermekednek? Megtanítottad-e legalább egy imára?

Magyar népl! Áldott szent szavak ezek, melyeket aranybetűkkel kell nemcsak a regáti, hanem az erdélyi családok ajtaja felé is felírni, mert soha nem volt égetőbb és időszerűbb tanítás, mint amelyre ez alkalommal a nagy püspök tanít!

Jánosfalva ünnepe. Jánosfalván az őszi hálaadó ünnepet felethetetlené tette a község két szülöttjének megemlékezése a szülőfalujáról. Dr. Kiss Jenő járásbíró és neje urvacsorai ezüst kenyértartó tál adományát (5000

lej értékben) ez alkalommal vette át a templomban az istentisztelet megelőzőleg Márkos Ferenc gondnok, kinek kezébe adományozó e szavakkal nyújtotta át az adományt: „Mikor a kenyeret e tálról elveszik, gondoljanak azokra, akik a községből elszármaztak.” (Adományozó atya Kiss György 40 éven át volt a község énekvezér tanítója.) Egyidejűleg vette át az egyház előjárósága László Zsigmond ny. tanító és neje urasztali szőnyeg adományát (3000 lej érték), melyet adományozó neje sajátkezűleg készített. Az adományokért gondnok és lelkes mondottak köszönetet. Adományozók délután az ifjusági tanítások műsoros záróünnepélyén, majd az ezt követő szeretetvendégségen vettek részt, ahol ugy az adományozók, mint az ősi föld művelői részéről az öröm szép megnyilatkozásait lehetett hallani. A szokásost felülmúló érdeklődés mellett lefolyt ünnepségek mély hatást tettek mindazokra, akik azokon résztvettek.

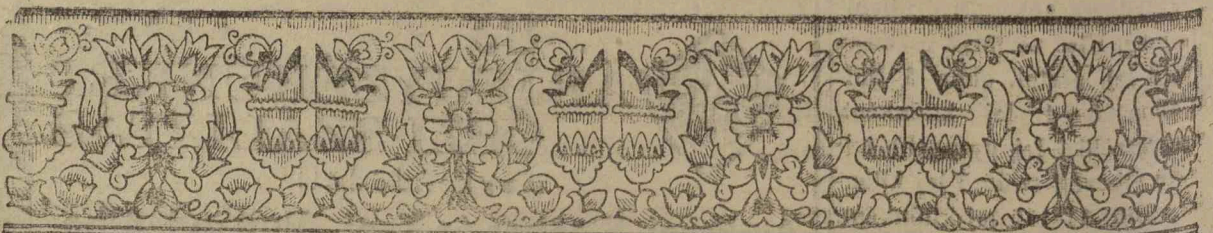
IPAROSOK FIGYELMÉBE!

AZ IPAROS

az új területek kis- és közép-
iparosainak országos hetilapja.

Megjelenik minden pénteken 10
nagy oldalon. - Előfizetési ára
negyedévi 75 lei. Kérjen mutat-
ványszámot a kiadóhivataltól:

Arad, Str. Braștanu 18.
Iparos-Ötthon.

IPAR

Ujra szervezkednek az iparosok!

Az Országos Magyar Párt sepsiszentgyörgyi nagygyűlése előtt lefolyt közgazdasági szakosztályi tanácskozásokon Szabó Béni, magyar képviselő nagyjelentőségű határozati javaslatot terjesztett a szakosztály elnöksége elé.

Szabó Béni történelmi visszapillantással kezdte meg előadását. Kitért a céhek életére, amelyek 470 évig biztosították Erdélyben az iparosok életlehetőségét. A céhek után következett az ipartestületi rendszer, amely körülbelül 50 év óta alkotja az iparosok egységesítő intézményét. Szabó Béni kifejtette, hogy a külön kézműves kamara felállítása az iparosság régi vágya. A kisiparosság megszervezését pedig leghelyesebbnek tartja szindikátusi alapon, még pedig olyanformán, hogy a szindikátus a volt ipartestület hivatalos helyiségét továbbra is tartsa fenn és a volt tisztviselőket eddigi javadalmazásaikkal mellett alkalmazza, hogy a kisiparosoknak legyen hova fordulniuk ügyes-bajos dolgaikban. A magyar képviselő terve szerint az iparos szindikátusok minden megyében külön alakulnának meg.

Szabó Béni nagyjelentőségű határozati javaslatát az alábbiakban közöljük:

Az Országos Magyar Párt által 1937. szeptember 4-én Sf. Gheorghe-Sepsiszentgyörgyön tartott nagygyűlés kimondja, hogy sürgősen szükségesnek tartja a romániai magyar kisiparosok minden irányban való megszervezését.

1. E célból helyesnek találja, ha a magyar kisiparosság a szakmai érdekek védelmére és fejlesztésére, közös szövet létesít más nemzeti-ügű iparostársaival.

2. Továbbá, szükségesnek tartja, hogy a romániai magyar kisiparosok gazdasági, szociális, társadalmi érdekeik elősegítése és védelme céljából, „Romániai Magyar Kisiparosok Egyesülete”, vagy valamely más megfelelő cím alatt, egységes országos jellegű szerv keretében tömörüljenek.

3. Végül szükségesnek tartja, hogy a romániai magyar kisiparosok politikai és népkisebbségi céljaik kellő megismerése és azok hathatósabb védelme érdekében, az Országos Magyar Párt keretében, a párt szervezeti szabályzata alapján, kisipari szakosztályokban szerveztessenek meg.

Mindezeket a nagygyűlés kizárólag azért tartja szükségesnek, hogy fenti megszervezések által, a romániai magyar kisiparosok a kérdéses intézményekben nyert tanítás, segítség és védelem rendjén, az államnak minél értékesebb polgárai, egyházaiknak minél hívebb s fajuknak minél hűségesebb tagjai lehessenek.

Szabó Béni javaslatának szellemében Brassóban már meg is kezdődött az iparosok szervezése. Hatszáz iparos tömörült Szabó Béni hívására ipari szindikátusba, hogy a jövőben hathatósabban védhessék érdekeiket. Ez az örvendetes eset ékesen bizonyítja, hogy a magyar képviselő terve és elgondolása minden tekintetben helyes és célszerű volt.

Országos cipészértekezlet volt Bucurestiben.

A bucarestii cipészegyesület Bucurestiben országos értekezletet tartott. Az értekezleten követelték a nyersanyag árak csökkentését és a cipész iparosokra nehezedő illetékek leszállítását. Kérték a gyűlésen, hogy tiltsák meg a gummibocskor gyártását, mert ez nagy kártára van a cipész iparosoknak.

Az elhunyt iparosok műhelyét csak özvegye vagy közvetlen leszármazottjai vehetik át.

Az új ipartörvény 136-ik szakasza értelmében az elhalt iparos műhelyét csak özvegye vagy valamely gyermeke vezetheti tovább. Az örökös köteles szakértő vezetőt alkalmazni. Az ipartörvénynek ebből a rendelkezéséből kitűnik, hogy oldalgái hagyományozótól nem le-

het ipari műhelyt örökölni. Az igazságügyi minisztérium adott esetből kifolyólag a gyámhatóságokat figyelmeztette, hogy az új ipartörvény rendelkezésének értelmében iparos műhelyét csak egyenes leszármazott örökölheti.

Terjesszük a
„Magyar Nép“-et!

Mulattató

ŐSZI DAL.

Sárguló fák... Halvány égbolt...
 Én Istenem, milyen rég volt,
 mikor még a határt jártam,
 szelid őszi borongásban.

Szerettem a méla képet:
 lankadt virág-fejecskéket.
 A növekvő csendet, békét,
 a közelgő Halál képét.

Az erdőt, mely kifosztottan
 állott fenn a hegyoldalban,
 s nyár-örömök sírja felett
 hullatta a lomb-könnyeket.

A Napot, mely felhő-fátylon
 mosolygott át búsan, fájón
 s úgy nézett a hervadt tájra,
 mint férj beteg asszonyára.

Sárguló fák... Halvány égbolt...
 Jaj! de nagyon-nagyon rég volt,
 mikor én a határt jártam
 tavasz-arcú, szív-vidáman.

Ma már az őszt bentről nézem,
 de szívemben hordom érzem.
 S hervadt lombon könnyem fakad:
 Melyikünk húll le — hamarabb?...

L. ADY. MARISKA.

A kecske.

János a köfejtők között dolgozott, ha dolgozhatott. Ősz óta állt a munka, a telek kukoricakenyéren keseredték keresztül, meg ösztövére kányapecsenyén, husvétra ez is elfogyott, a gyerekek összekuporodva ültek a fa alatt, úgy ült János is, meg az asszony is, komor nézéssel bámultak le a falura, ahol füstöltek a kémények, fazekak álltak a tűzhelyen, jórúhás népek sétáltak az utcán, autók suhantak az országuton... s itt fenn a hegyoldalban nem volt semmi, csak a nagy nyomoruság, a nagy nincstelenség.

Ebben az időben már csak a kecske tartotta Jánosékban a lelket. Ott legelt az nap hosszát a bokrok közt, esipegette a köves oldalon a fészlő akáclevelet, rá-rámekegett a csöszködő gyermekekre... és estére kelve telecsorgatta a fazekat jó meleg tejjel. Teleadta reggel is és ilyenkor négy pár gyermek szem nézte szent áhitattal a habzó fehérséget és nyelte mohón, nagy kortyokban, mikor fejés után szétosztódott közöttük.

Ha ez a kecske nem lett volna, János már rég börtönben ül.

Aztán kis időre vége szakadt a nyomoruságnak. Megindult a munka a kőbányában.

— Szóltam a mérnöknek — mondta az első nap János. — Hónap má mehetek is munkába. Tisztességes napszámot fogok kapni.

Az asszonyban lobbót vetett az öröm. — Lisztet veszek! — mondta nagy lélekzettel. — Legelőször lisztet veszek. Ehessünk ma tisztességes kenyeret.

— Ideje! — dörmögött az ember.

S másnap délben lehunyta a szemét.

Megejelent a **GAZDATUDOMÁNY** második kiadása.

Dr. Nagy Endre és Dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

tudjuk biztosítani. A könyv több, mint 600 oldalon foglalja magában a gazdálkodás tudományával és abban mindent megtalál a haladni vágyó gazda. Igyekezzék tehát mindenki sürgősen megszerezni a **Gazdatudomány** című könyvet.

című könyve előfizetőink számára kézbiztosítási díjjal együtt 80 lei. A könyv bolti ára egyébként 90 lei. Ezen kedvezményes árat csak előfizetőink számára

ahogy az első falat jóízű kenyeret a szájába vette. Az első áldozása jutott eszébe, akkor érzett ilyen borzongató és mégis jóleső gyönyörűséget, mint most, a hónapok óta nem ízlelt, tiszta rozslisztből süített, szivacsosbelü, jószagú, ropogóshaju kenyér falatozásánál. Aprókat harapva, nagyokat nyelve falogatta a kenyeret, a levesről is elfelejtkezett, a kenyér életadó ize úgy áradt a testében, mint ahogy fázós emberben végigömlik a meleg a tűz mellett. Mikor beállt a délutáni munkába, még akkor is meg-megbizsergett a nyelve a nagy-nagy jóleső érzéstől.

Ez a nyár megint embert csinált Jánosból. Az asszony képe kisimult, a régi cafatok levethette, az ura is új ruhában parádézott ünnepenkint s a gyerekek ki csizmában, ki cipőben büszkélkedett le a faluta, ha az anyjuk ezért-azért legrattá őket a zsidóhoz.

Még a kecskén is meglátszott a változás.

Esténként kapott egy-egy marék szemet, néhány napján valami korpás-darás keveréket s ettől a kis többlettől kibővült. És még bővebben csorgatta a tejet.

— Nem adnám egy rossz tehénér! — mondogatta János komolyan, ha előjött a szó a kecskéről. Ez mentett meg bennünket az éhhaláltól.

Megbecsülően nézett az állatra s egy-egy karabka sóskenyérrel kézzelfoghatóan is kiéjezte vele szemben a megbecsülését.

Nagy robbantások voltak aznap. Vastag sziklatömbhöz értek a fejtők, mindenki látta, ahogy ha az ledül, hetekig elég lesz fölmutatni.

Reggeltől délutánig tartottak a furások. Össze-vissza liggatták a hatalmas sziklát, rakták bele a dinamitot, meg a gyújtószinórt. Működés után már meg is indult a többi munka. Minden csoport a robbantást várta. A hegybe elment a mérnök, ne járjon senki a közelében, mert lehet, hogy a tizedik szőlőbe is kerül a kő.

Az emberek meg is húzódtak. A bányások legtöbbje lefeküdt, elaludt, ki kell használni ezt a kis szabad időt, a többi meg várta az utolsó kúrtság elhangzását.

Alig hallgatott el a trombita, egyik ember fölkiáltott:

— János bácsi! A kecskéje!

János rosszat sejtve kázmálódott elő a sarokból.

— Az én kecském?

— Az a! A Manci!

Mert Manci volt a neve a mekegő jószágoknak.

János keresztültörtetett a többieket s kibámult a forró délutánba.

— Héjnye... a mindenét!

Mert a kecske nagy kecskenyugalommal legelt a szikla tövében, közel a robbantás helyéhez. Bele-belekapott a kő között zöldelő fücsomókba, közben nagyokat ugrott egyik buckáról a másikra s el-elmekkentette magát, mint az egyedüli ember, ha nagyon tűnődik.

János homlokát kiütötte a verejték. Mi lesz, ha ezt a bolond állatot eltemeti a kő? Mi lesz a télen, mikor megint leáll a munka? Mit isznak reggel a porontyok? Az egyetlen biztos életadó valami is elpusztul az amugy is keserves nyomoruságban? Hogyan pótolják? De hogy az asszony nem kötötte be...

Mindez egy pillanat alatt fordult meg az eszében s már ordított is, ahogy a torkán kifért.

— Mancií! Hogggyaza...

S fenyegetett öklével az állat felé, megtopogott a lábával.

A kecske fölnezzett az ismerős hangra.

— M-e-e-e — mondta nyugodtan s beleharapott a fücsomóba.

— Manci! — ordították többen is, rokonlelkek, akik átéreztek az ember ijedelmének nagyságát.

A kecske mekegett és félreugrott, mert nagy darab kő vágódott eléje.

János dobta. Ijesztésül. Dobtak mások is, de csak az lett belőle, hogy az állat még közelebb ugrafincált a veszedelmes helyhez.

János szemét elhomályosította valami.

— A gyermekek... — gondolta elszühanóan.

— Mit esznek a télen, ha a kecske elpusztul?

— Eresszetek! — ordította kétségbeesetten s félrelökve a többieket kiugrott a bódéból. Vad törtetéssel rohant az állat felé, nem figyelve, nem is hallva a mögötte felmorajló elszörnyedést.

— János! János! — a mérnök elsápadva üvöltötte a nevét, utána a többi, mert a gyuj-

tőzsinórokon már szaladt a tűz. — Visszajönni! — bömbölte száz torok egyszerre. — János! János! A családod... Az alvók is fölébredtek, kimeredt szemmel tülekedtek a többi mellé, — legfeljebb hat másodperc — dideregte a mérnök majdnem eszelősen, — a zsinórok... jaj!... már késő... visszajönni! ... öt másodperc... jaj! visszaaaa!... Az ember leszegett fejjel rohant, — Mancsi! — hallatszott a hörrenése, — gyere ide Mancsi! s nyújtotta a kezét, az állat ránézett, — me-e-e — mondta barátságosan, aztán előrenyújtotta a fejét, rászagolt az ember kezére. János elkapta a szarvát, fölrántotta a vállára — me-e-e! — jajdult el a kecske s hánykolódni kezdett, mert a tőgye odaszorult az ember nyakához, de János már elfulladva, kivörösödve trappolt visszának... még három... a mérnök homlokán gyöngyözött a halálfélelem... kettő... — siess! üvöltötte a többi, öklük a levegőbe emelkedett, kimeredt szemmel lesték a halálfutást, — ideér... vacogta az egyik, — már csak egy — gondolta

elsuhanóan a mérnök, szeme az órán — ideér! — ordított fel megkönnyebbülten a felajzott idegű munkástömeg... de akkor János megbotlott az iparvágányon, elvágódott, a kecske ruganyos tekeredéssel esett négylábra, ugrott labdaként be a sűrűbe, otthagya a kimerülten tápáskodó embert... bumm! megdördült az első gyújtás... bumm! a második, bumm-bumm! a többi sorban, a szikla megingott, részekre vált, fülsiketítő dörgéssel omlott alá, a levegő pillanat alatt megtelt átlátszatlan, sűrű kőporfelhővel, kavicsok, kövek, szikladarabok röpködtek a telep fölött, hangos dörgéssel csattant rá némelyik a tetőre, egy-egy durranás végigrázta az egész épületet, valamelyik tetőrész nagy csattanással szakadt be... aztán mind ritkábbá váltak a lökések, már nem röpködtek a kövek, csak a por felhőzött... és a dübörgés, zajgás, porfelhő mélyén jajszó nélkül, halotti mozdulatlansággal feküdt János.

Rák István

Apróságok • Adomák

Tyukeső volt egy hollandiai faluban.

Landameer, hollandiai városka környékén nagy forgószél pusztított. A forgószél a város környékén levő baromfitelepek tyukállományát felragadta és a szomszéd falu fölé vitte. A tyukok a forgószél következtében a szomszéd falu határára és utcáira potyogtak le. A baromfitelepek tulajdonosai nehezen tudták összeszedni a forgószél szárnyain elrepült tyukokat.

Pénz a gyászkoszoruban.

Egy Wust nevű szállodatulajdonos Ausztriából Franciaországba akart áttelepülni és tízenkétmillió lejnek megfelelő összegű készpénzt át akarta csempészni az országhatárokon. Talpig gyásruhába öltözött és széles fekete szalagot tett kalapjára, vásárolt

egy nagy koszorút és a koszoruba elrejtette pénzét. A német határon a vámtiszteknek feltűnt a különös gyászoló férfiú és alapos vizsgálatot rendeztek csomagjai között. A koszorú sem került el a vizsgálatot. Megtalálták a pénzt és elkobozták Wusttól. Ezenkívül tízenyolc hónapi börtönre és két és félmillió lej összegnek megfelelő büntetésre ítélték.

Erős állatok.

A legerősebb állatokat a bogarak között találjuk. Az emlős állatok közül ugyanis egyik sem tudja testsúlyának százszorosát elhuzni. A bogarak azonban testsúlyuk százszorosát is elbirják. Így például a tízennégy gramm súlyú szarvasbogár másfél kiló súlyt tud elhuzni. Ez a súly a szarvasbogár súlyának körülbelül száztizenkétszerese.

A leggyorsabb hal.

A leggyorsabban uszó hal a hegyipatakjaink kristálytiszta vizében élő pisztráng. A pisztráng uszás közben egy óra alatt 32 kilométer utat is megtud tenni. Tehát majdnem olyan gyorsan uszik, mint amilyen gyorsasággal a tehervonatok haladnak.

Egy postagalamb átrepülte az Atlanti-Oceánt.

Piano Marena olasz községben egy vadász galambot fogott, amelynek lábára jelzőgyűrűt volt huzva. A gyűrűt az argentinai madártudósok tették a galamb lábára. A galamb tehát átrepülte az Atlanti-óceánt és így jutott Olaszországba.

Hol van a legtöbb tehén?

Ha egybevetjük az emberek és a fejőstehenek arányszámát, megállapíthatjuk, hogy nem ott van a legtöbb tehén, ahol első pillanatra gondolnók, tehát a tej

gazdasági téren nagyon fejlett államokban, mint Dánia, Svájc, Ausztria, Németország, hanem Újzeeland szigetén. Újzeelandnak másfélmillió lakója van és csaknem kétfélmillió fejőstehenet tartanak az országban. Ezer emberre tehát ezerkét-száznál több tehen esik. Dániában ezer emberre csak négyszázharminchárom tehen esik.

Biztos számadat.

Egy ur történetet mond el barátainak:

— Nagy verekedés volt a házukban. Egy férj összeveszett a feleségével és 12 pofot kapott a feleségétől.

— Hát honnan tudtad megállapítani olyan pontosan, hogy éppen 12 pofot kapott az említett férj?

— Nagyon egyszerűen állapítottam meg. Az a bizonyos férj én voltam...

A kincses kán mesebeli lakomája. A kán, a népszövetség elnöke 3000 személyes vacsorát adott Genfben minden emberi képzeletet felülmúló pompával. Erről a rendkívül érdekes eseményről közöl intim részleteket Tolnai Világlapja új száma.

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetniük kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lej, (orvosi tanácsokért 30 lej), önynyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezennel még külön portódíj is beküldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lej is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

G. Z. Ha a pincéjében nem tud élelmiszert tartani azért, mert a pince a föld felszínén van és meleg, könnyen segíthet a bajon. Pincéjében ásson egy másfél méter mély gödröt. Ezt bélelje ki betongyűrűvel, mert ez jó hővezető. Az így elkészített mesterséges hűtő gödörben nyugodtan tarthatja a könnyen romlandó élelmiszereket.

B. L. Tanácskérő levelére válaszunkat gazdasági rovatunkban fogjuk megadni. Addig is a vetőmagul szánt diót válassza ki és raktározza hűvös helyen.

H. I. P. 10 éves fiánál az idegerősítő céljából próbálja meg a gyógyszer-tárból beszerzendő trastrychnint (más néven unctura mc. vom.). Vegyen belőle 10—20 gr.-ot és 4—5 cseppet csepegtetve egy evőkanál vízbe, étkezések előtt vétesse be. — Kellemesen keserű íz. Amennyiben fiánál éjjeli ágybavizelés is fennállna, írjon még egyszer. Ez manap jól és gyorsan gyógyítható. Dr. G. E.

G. F. A beküldött löheremag, sajnos, nehezen lesz értékesíthető. Nedvesen voít összerakva, megfűlledt és a magvak elveszítették színüket, megbarnultak. Az ilyen mag nagyon rossz csiraképeségű, a kereskedők nem szívesen vásárolják vagy nagyon alacsony árat adnak érte.

L. I. Ha nem is voltak még olyan fagyok, amelyek az ültetendő fák leveleit leperzsélték volna, az ültetést most már megkezdheti. Nem jó nagyon megkésni az őszi ültetéssel, mert a föld váratlanul lefagyhat. Az ültetést azokkal a fakkal kezdje meg, amelyek korán hajtanak ki. Legutoljára hagyhatja azoknak a fáknek az ültetését, amelyek tavasszal későn rügyeznek és későn virágoznak.

Sz. F. Alapos vizsgálat nélkül nem tudjuk megállapítani, hogy a gyomorégést mi okozza. Ha főképpen reggel és ritkán jelentkezik s rövid ideig tart, nem kell megijednie, mert semmi komolyabb következménye nem lesz. Reggel éhokra igyék olyan ásványvizet, amely nem savanyú, a kellemetlen érzések meg fognak szűnni. Ajánljuk, hogy bővebb étkezések után is igyék egy-egy pohár ásványvizet.

Érdeklődő. A katonai előképző gyakorlataira rendszeren kell járni, mert ha valaki egy évben tízenkészer hiányzik, elveszíti önkéntességi jogát. A rendelkezést nagyon szigorúan ellenőrzik. Például betegség címén vagy orvosi bizonyítvány alapján sem igazolják a távolmaradást, hogyha valaki tízenkészernél többször hiányzik.

A szerkesztésért felel

GYALLAY DOMOKOS

A Réthy Ferenc és Gufárt Károly szerkesztésében
1937/38 iskolai évre megjelent

Diák-zsebkönyv,

változatos-gazdag tartalmánál és díszes kiállításánál fogva a mai diák legkedvesebb barátja. A Sport rovat szerkesztője: Horosz Béla, a közismert jeles — sportember. (A közzölt sok hasznos sportismeretből kiemelő a „Magyarok az olimpián” című cikk, amelyben 1893 Athén-től 1936 Berlin-ig felsorolja a helyezést elért magyar versenyzőket.)

Ára 20. — lej. Vászonkötés.

Kapható minden könyvkereskedésben, de megrendelhető a „Diák-zsebkönyv” szerkesztőségétől is. Cluj-Kolozsuár, Str. Baron L. Pop 5, lej 20. — ár + 10. — lej ajánlási díj ellenében.

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizető-kért.

F. Á. Csikvacsácsi, J. L. Göresfalva, B. M. Csikszenttamás, M. A. Csikjenőfalva, F. J. Kraszna, K. J. Krasznarécsé, P. J. Kémer.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Az új házások közül többen fordultak hozzánk azzal, hogy az egy év lejártá után miért szüntették meg részükre a lapküldést és miért nem közöltük velük a lejáratot, amikor ők rendes előfizetőknek akarnak belépni. Ezzel kapcsolatban tudomására hozzuk minden új házasnak, hogy külön-külön nem írhatunk mindenkinek, mert ez elsősorban jelentős portó-költséget jelent, másodsorban pedig kiadóhivatalunknak nagy munkát okozna. Az év eltelte után minden felszólítás nélkül megszüntetjük az új házásoknak a lapküldést s hogy ez ne következze be, felkérjük az új házásokat, hogy a lejárát előtt néhány héttel hozzák tudomásunkra azt hogy mint rendes előfizetők igényt tartanak a további lapküldésre, küldjék be leglább egy fél évre az előfizetési díjat s ekkor minden megszakítás nélkül állandóan menni fog a lap részükre. Ha esetleg nem tudnák vagy elfelejtették a lejárát időpontját akkor a lapmegszüntetésből megtudhatják, hogy az egy év eltelt. Ilyen esetben az a leghelyesebb, ha azonnal a megszüntetés után írják egy levelezőlapot, amelyben tudomásunkra hozzák, hogy igényt tartanak a további lapküldésre és ha közben egy pár példányt nem kaptak volna meg, azokat visszamenőlegesen megküldjük.

G. I. Galsa. Véleményünk szerint az a leghelyesebb, ha a Magyar Párt bukaresti irodájához fordul, ahova már hasonló kéréssel többen fordultak. Cim: Partidul Maghiar Bucuresti, Cal. Victoriei 63—65. (Casa I. ecă.)

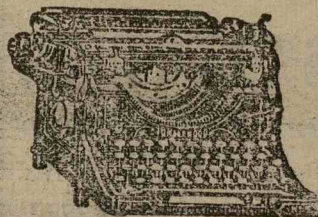
D. I. Disznajó. Könyvügyekben forduljon a Minerva könyvkereskedéshez Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria No. 1.

Többeknek. 1938. évi könyvnap-tárunk munka alatt van, Hamarabb meg fog jelenni, mint az elmúlt esztendőben. Feltétlenül megküldjük a naptárt azoknak, akik előfizetési díjaikat rendezték. A naptár szétküldését az előfizetési díjak befizetésének sorrendjében fogjuk eszközölni.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: T. I. Opécska 150 r. 1938. aug. 15-ig), K. A. Csejd 105, ifj. O. S. Csejd 155, T. G. Hagymásbodon 155, P. M.-né Nagysármás 155, R. K. Bikfalva 155, S. V. Gencs 150, K. A. Érábrány 150, O. I. Bihar 80, G. A. Torja 155, S. S. Krasznabélték 155, K. M. Bagamér 125, F. J. Sáromberke 155, R. Cy. Alsófelnczely 155, P. M. Nagyszében 105, K. I. Klopodia 300, ifj. N. D. Mezőbergenye 145, ifj. P. K. Székelyvaja 80, J. J. Csomakörös 155, M. Gy. M. Póka 85, Gazd. kör Nagymoha 130, S. J. Nagyszében 155, Cs. S. Nyárádgálfalva 155, B. G. Nagybánya 305, özv. V. Gy.-né Mezőbánd 155, J. M. Brassó 150, I. Á. Bihar 150, L. P. Alsórákos 90, K. A. Nagysink 300, Sz. B. M. Tölgyes 150, N. B. Gy. Gyimesbükk 150, Cs. M. Désakna 150 (r. 1937. dec. 31-ig. Említett levele nem érkezett be, kérjük annak tartalmát megismételni.

Írógépek

Smith Premier No 60. Remington, Underwood és Corona írógépek avári árban kaphatók.

Cyári raktár amerikai és német írógép és sokszorosító készülékekkel. Speciális javítóműhely az összes rendszerű gépek részére. Használt írógépéből nagy raktár.

„RAPID“

ÍRÓGÉPVÁLLALAT
CLUJ, STR. REGINA MARIA 33

Aprohirdetések

Minden szó 4, vastagabb betűvel 8 lej. Legkisebb hirdetés 20 lej. Allástkeresők részére 20 szóig 40 lej. — Előfizetőinknek minden szó 3, vastagabb betűvel 5 lej. Az apróhirdetési díj előre fizetendő. Jelígs leveleket csak a portó beküldése esetén továbbíthatunk. Ugyiszintén az érdeklődőknek is csak egy adunk választ, ha a válasz lev. lapot mellékelik, vagy bélyegben küldik be a portó-költséget.

Pályázat. A román. kath. egyházmegyei alapok tulajdonát képező kisbácsi erdőségnél a főerdőóri állásra pályázatot hirdetünk. Az állás javadalma évi 24.000 lej készpénzfizetés, mellékjárandóságok értéke 7660 lej természetbeni lakás Kisbács községben és 15 h. 610 négyszögöl terület (szántó, kaszáló és legelő) használatára. A keresztlevelel, állampolgársági katonai, vagyoni és ha van, szolgálati bizonyítvánnyal, valamint az áll. erdészeti iskola (brigadir) elvégzését igazoló bizonyítvánnyal felszerelt pályázati kérés f. év október hó 10-ig a román. kat. egyházmegyei igazgatótanács (Cluj-Kolozsvár, Str. Iuliu Maniu No. 5. I.) címére beadandó.

Keresek 100 holdig birtokot megvételre, lehetőleg városhoz közel. Márkos András Şoard-Sárd, p. u. Vánători, jud. Tarnava Mare.

Őszi gyümölcsfajlitésre ajánlott olcsó árak mellett: besztercei szilvafát darabja 8 lej, törpe alma, körte, naspolya, nagy gyümölcsűogyoróbokrokat, birsalma és körtét, továbbá nagy gyümölcsű somfákat darabonként 15 lej. 4—5 éves papírhéjú diófa darabja 25 lej. Egres, ribizli, folytontermő málna, hamvas szedő és őszi barackfa darabja 10 lej. Mátyás gyümölcskertészete Sănu-Nou-Teremiujfalu, p. u. Tirimia, jud. Mureş.

Állandó alkalmazásra keresek gyümölcskertészt, vidékre. Aki a kertész-hizlaláshoz is ért, előnyben részesül. Cim a kiadóban.

Régi emlékek.

A kolozsvári Szent Mihály-templom kíváló plébánosa, Márton Áron kanonok megtalálta a templom egyik lomtárában nyolc kolozsvári iparos-céh régi zászlóit. Kijavította őket és Szent Mihály napján ünnepélyesen felszentelte. A Katolikus Kör rákövetkező vasárnap emelkedett céh-ünnepélyt rendezett, mely alkalommal a céhek zászlóit és egyéb régi céh-emlékeket a Kör dísztermében kiállították 4 céh-lárával együtt. Képünk az ünnepség egyik jelenetét ábrázolja.

Tanuld meg!

Hogyan távolítjuk el a vaslerakódásokat az edényekről?

Sok székelgyföldi forrás és kut vizében van vastartalom. Az ilyen víz az edényeken csunya, barna lerakódásokat okoz. Ezeket a lerakódásokat az edényekből általában sósavval szokták kitisztítani. A sósav azonban veszedelmes folyadék, mert súlyos égési sebeket okozhat. Beszerzése is körülményes. Ezenkívül a tisztításnál nem válik be olyan jól, mint a citromsav. A kristályos

citromsavat vízbe kell feloldani és az oldatot bele kell tölteni a tisztítandó edénybe. Egynapi állás után a vasfoltok eltűnnek és az edény öblítés után ragyogó tisztaságúvá válik.

Küzdelem a száj- és körömfájás ellen.

Tehén védőpapucsban.

A hasított körmű állatok száj- és körömfájás betegsége nagy károkat okoz a gazdáknak. A betegség jóindulatu formája is nagy bajt jelent, mert az állatokat hetekig nem lehet munkára használni, a hizó állatok lesóványodnak, a tejelő tehenek elapasztanak. A száj- és körömfájás nagy európai járványok alakjában többéves szakaszossággal szokott jelentkezni. A járványra Angliában nagyon felkészültek: a tehén lábára cipőt huznak, hogy ne betegedjék meg. A cipő gumiból készült és az állatorvosok megállapítása szerint a járvány kitörése esetén teljes védelmet nyújt a fertőzés ellen. A száj- és körömfájás betegség ellen való védekezésnek ez a módja gyakorlatilag nálunk egyelőre nem valósítható meg. Figyelmeztető azonban arra, hogy állataink egészségének megvédése érdekében nagy áldozatoktól sem szabad visszariadnunk.

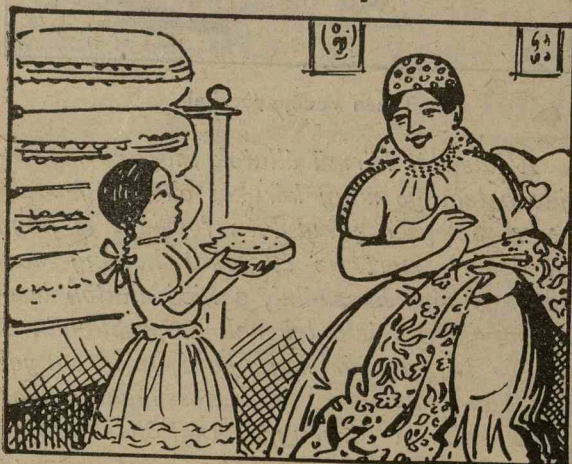
Megpihen a kasza, sarló,
Harmatos a sárga tarló.
Ám a munkát nem teszed le:
Magyar Népet a kezedbe!

Az epe, mint mosószer.

Az epe tisztításra való használata ujabban kiment divatból, pedig a legkiválóbb tisztítószert szolgáltatja. Különösen színhagyó szövetek mosására nagyon alkalmas az epe-oldat. Az epének ugyanolyan hatása van, mint a legjobb minőségű folttisztító szappannak. A tisztítást epével a következőképpen végezzük: Két-három ökör-epét felvágunk és egy veder langyos vízzel, amelybe kevés mosószódát tettünk, leöntjük. Ha nincs

ökörepe, jó a disznóepe is, abból azonban többet kell venni. Az így elkészített folyadék habossá válik és kitűnően használható megfoltosodott ruhadarabok kimosására. Az epe a színes szöveteknek sem árt, sőt azok színét feljfrissíti. Az epeoldatban való mosás után a fehéreműt vagy bármilyen más darabot tiszta vízben addig tisztáljuk, amíg teljesen eltűnik az epe szaga.

A vajás kenyér.

Bözsike elgondolkodva fogyasztja vajaskenyerét.

— Édesanyám — kérdi — Isten mindent tud?

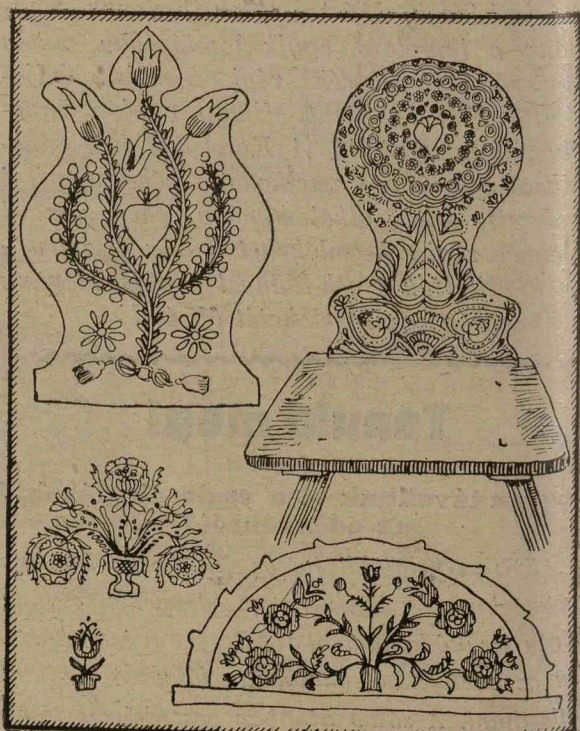
— Igen, gyermekek.

— Azt is tudja, hogy én most vajaskenyeret eszem?

— Bizony tudja.

— Hát azt is tudja, hogy ilyen kevés vajat kent édesanyám a kenyéremre?

A magyar disztítés alapformái.

Dusan disztített széket, egy ágyfőt és egy zsinórral átkötött, leegyszerűsített, tulipános bokrétás disztítésű székhűtőt közlünk és két kisebb butorról való disztítést.